

ewangelicznej prostoty, bliskości i miłosierdzia. Nie chodzi tu o zmianę samej nauki Kościoła, lecz o dostosowanie form duszpasterstwa do aktualnych wyzwań. Nawrócenie w Kościele katolickim – mając kluczowe znaczenie zarówno na poziomie indywidualnym, jak i wspólnotowym – stanowi dynamiczny proces, który obejmuje zarówno osobistą przemianę, jak i zaangażowanie na rzecz dobra wspólnego. Oznacza przemianę serca, umysłu i życia, która prowadzi do głębszego zjednoczenia z Bogiem i bliźnimi. Jest odpowiedzią na wezwanie Boga do świętości i misji w świecie, który często zapomina o wartościach duchowych. Jego siłą napędową jest nadzieja chrześcijańska, która prowadzi do budowania królestwa Bożego na ziemi poprzez miłość, miłosierdzie i solidarność.

Słowa kluczowe: nawrócenie, Franciszek, Program duszpasterski 2024/2025, Pielgrzymi nadziei

ks. Jerzy Andrzej Danecki

Nawrócenie misyjne parafii

Missionary conversion of the parish

Summary

The Church was born from the mission of Jesus Christ, which he left to his disciples when he left this world. The growth and development of the community is the result of the willing response to the evangelizing command of our Lord, which was given by His disciples and then subsequent generations of believers. The proclamation of the Good News is therefore related to the Church and constitutes its essence, i.e. missionary vocation. The evangelizing mission introduces Christians to the heart of the Lord God, whose deepest desire is to lead every person to Salvation (cf. 1 Cor 2:4). The purpose of preaching the Gospel is to discover and implement God's will regarding Salvation, so it is not one of the tasks of the Church, but is its essence. Pope Paul VI, who emphasized that evangelization is the primary and natural mission of the Church, which it should consider a grace and a proper vocation (cf. *Evangelii nuntiandi*, 2). Paul VI clearly stated that the community of the Church is for evangelization. Every member of the Church constantly needs conversion, it is a condition without which the mission of the Church cannot be properly implemented. Pope Francis noticed that over time and the development of Christianity, in many regions of the world, the Church's activity, to a greater or lesser extent, lost its evangelizing purpose, and was replaced by concern for the preservation and development of the position acquired by the Church in a given nation and culture, and maintaining in its ranks people who have already received the first sacrament of Christian initiation. Therefore, in order for the Church to fully take up its deepest calling, a missionary transformation of the entire community of believers and the conversion of pastoral care is necessary today (cf. *Evangelii gaudium*, 25, 27). Modern man, both believers and non-believers, needs conversion and community to find the meaning of his life and the vocation with which he has been given.

Key words: conversion, parish, missions, pastoral work, community, Church, vocation

Współczesny człowiek funkcjonuje w świecie, w którym zachodzą dynamiczne procesy społeczne i kulturowe, które to nie ograniczają się do konkretnego miasta, społeczności czy kraju, ale zachodzą w skali globalnej. Procesy te wymuszają liczne zmiany w różnych obszarach naszego życia, dotyczą one również naszych wspólnot czy to rodzinnych, czy tych szerszych parafialnych. Rodzą one potrzebę zarówno nowoczesnej ewangelizacji i katechizacji, jak również konieczność nieustannej formacji tak, aby odnowiona parafia mogła formować nieustannie odnawiających się członków w miłości i prawdzie.

„Ci, którzy głoszą Ewangelię, powinni bez lęków otworzyć się na działanie Ducha Świętego. W dniu Pięćdziesiątnicy Duch sprawił, że Apostołowie wyszli ze swych ograniczeń i zostali przemienieni w głosicieli wielkich dzieł Bożych, których każdy zaczyna rozumieć w swoim własnym języku. Ponadto Duch Święty obdarza siłą do głoszenia nowości Ewangelii śmiało, głośno, w każdym czasie i miejscu, także pod prąd”¹.

1. Misyjna metamorfoza Kościoła

Propozycja misyjnego ukierunkowania Kościoła nie jest nowa, jej początki sięgają wczesnego chrześcijaństwa i ówczesnego dynamizmu misyjnego, którym cechowała się cała działalność wspólnoty Kościoła. Chrześcijanie pierwszych wieków potrafili nieustannie poszukiwać nowych okoliczności do głoszenia Ewangelii, nie byli w stanie zatrzymać jej dla siebie i pod natchnieniem Ducha Świętego nieśli ją na krańce świata. Papież Franciszek wskazuje, iż także dziś całe Ciało Chrystusa wraz ze wszystkimi strukturami ma przyjąć misyjne ukierunkowanie (por. EG 27). Jak dostrzega ks. Stanisław Dyk, „wszystkie jego (Kościoła) działania muszą być podporządkowane zadaniu głoszenia Ewangelii współczesnemu człowiekowi, a więc wszystko, cokolwiek czyni, ma głosić Ewangelię i prowadzić człowieka do osobowego spotkania z Bogiem. Odmienione duszpasterstwo musi zakładać nową wizję Kościoła – wizję Kościoła ewangelizującego, który z ogromnym i pełnym zaangażowaniem zapalem wszystkie swoje siły włoży w próbę przyprowadzenia do Chrystusa tych, którzy utracili osobistą relację z Nim i odeszli ze wspólnoty”². Natomiast ks. George Augustin opisuje ewangelizacyjne ukierunkowanie Kościoła stwierdzając, iż nie wolno oddzielić działań duszpasterskich Kościoła od jego misji. W jego interpretacji przedmiotowej sprawy „misje nie stanowią jednego z wymiarów duszpasterstwa, lecz całe duszpasterstwo musi mieć charakter misyjny”³. Papież Franciszek wyraźnie akcentuje, że dla każdego dzieła kościelnego wzorcem jest nowa ewangelizacja dla przekazu wiary: „Nowa ewangelizacja wzywa wszystkich i urzeczywistnia się zasadniczo w trzech obszarach. W pierwszym rzędzie wymieńmy obszar *duszpasterstwa zwyczajnego, które powinno być w większym stopniu ożywiane ogniem Ducha, aby rozpałiło serca wierzących, którzy regularnie uczestniczą w życiu wspólnoty i gromadzą się w dniu Pańskim, by karmić się Słowem Bożym i Chlebem życia wiecznego*. Do tego obszaru należy także zaliczyć wiernych, którzy zachowują żywą i szczerą wiarę katolicką, dając jej wyraz na różny sposób, chociaż nie uczestniczą często w kulcie. Duszpasterstwo to ma na celu wzrost wierzących, tak by coraz lepiej całym swoim życiem odpowiadali na miłość Bożą.

¹ Franciszek, *Ewangelii gaudium* [dalej: EG], 259.

² S. Dyk, *Nowa ewangelizacja – konkretne wezwanie*, Gubin 2015, s. 141.

³ G. Augustin, *Drogi skutecznej ewangelizacji*, w: *Nowa ewangelizacja – impuls do ożywienia wiary*, red. G. Augustin, K. Koch, I. Dias, W. Kasper, Ząbki 2012, s. 138.

Na drugim miejscu wspomnijmy o środowisku *osób ochrzczonych, które jednakże nie żyją zgodnie z wymogami chrztu św.*, nie przynależą całym sercem do Kościoła i nie doświadczają już pocieszenia płynącego z wiary. Kościół, jako matka zawsze uważna, stara się, aby przeżyli oni nawrócenie, które przywróciłoby im radość wiary oraz pragnienie zaangażowania się w Ewangelię. W końcu zauważmy, że ewangelizacja związana jest istotnie z głoszeniem Ewangelii *tym, którzy nie znają Jezusa Chrystusa lub zawsze Go odrzucali*. Wielu z nich, ogarniętych tęsknotą za obliczem Boga, szuka Go w skrytości, również w krajach o starej tradycji chrześcijańskiej. Wszyscy mają prawo przyjąć Ewangelię. Chrześcijanie mają obowiązek głoszenia jej, nie wykluczając nikogo, nie jak ktoś, kto narzuca nowy obowiązek, ale jak ktoś, kto dzieli się radością, ukazuje piękny horyzont, ofiaruje upragnioną ucztę. Kościół rozszerza się nie przez prozelityzm, ale przez przyciąganie” (EG 14) oraz działalność misyjną, która „stanowi wzorzec każdego dzieła Kościoła. Przyjmując to, biskupi Ameryki Łacińskiej stwierdzili, że *nie możemy dłużej pozostawać w spokoju, w biernym oczekiwaniu, w naszych kościołach* i że trzeba koniecznie dokonać przejścia *od duszpasterstwa zwykłego zachowywania stanu rzeczy do duszpasterstwa zdecydowanie misyjnego*. Zadanie to jest nadal źródłem wielkiej radości Kościoła: *w niebie większa będzie radość z jednego grzesznika, który się nawraca, niż z dziewięćdziesięciu dziewięciu sprawiedliwych, którzy nie potrzebują nawrócenia* (Łk 15,7)” (EG 15).

Dokument z Aparecidy, wydany jako pokłosie V Konferencji Ogólnej Episkopatu Ameryki Łacińskiej i Karaibów, podkreśla, że konieczne jest przejście „od duszpasterstwa zwykłego zachowywania stanu rzeczy do duszpasterstwa zdecydowanie misyjnego. (...) Działalność Kościoła, która skupia się na utrzymywaniu i podtrzymywaniu tego, co udało się mu osiągnąć, w rzeczywistości sprawia zahamowanie jego rozwoju”⁴.

Piotr Drożdżewicz stwierdza, że „duszpasterstwo, aby przybrało ewangelizacyjne ukierunkowanie niezbędna jest refleksja zarówno na poziomie Kościoła powszechnego, jak i partykularnego. Potrzebne jest dokonanie rozeznania duszpasterskiego, które pozwoli ocenić poziom życia chrześcijańskiego w poszczególnych Kościołach lokalnych. Należy stanąć w prawdzie o tym, jak wielkie spustoszenie dokonały sekularyzacja, dechrystianizacja i konsumpcjonizm, tak bardzo uderzające w chrześcijańską tożsamość na progu nowego tysiąclecia. Nie wolno uciekać od konfrontacji z tą trudną sytuacją i uznania pewnych przestrzeni działalności Kościoła za nieaktualne i niedostosowane do współczesności. Przyczyn obecnej sytuacji nie można dopatrywać się jedynie w złym świecie, ale z pokorą należy je dostrzec również we wnętrzu Ciała Chrystusa. Właściwą postawą nie jest przyjmowanie postawy obronnej i udawanie, że nic się nie stało, lecz odważne poszukiwanie rozwiązania, które przyniesie poprawę sytuacji. Zebrane wnioski pozwolą na opracowanie konkretnej strategii ewangelizacji, której następnie trzeba będzie podporządkować całe działanie Kościoła”⁵.

Wnioskując nawrócenie duszpasterstwa i jego struktur, Papież Franciszek nie rozpoczyna od spojrzenia na wszystkich wokół, ale na samego siebie. Pisze o nawróceniu papieżstwa i zaznacza, iż On sam, jako Biskup Rzymu powinien być otwarty na sugestie odnoszące się do swej posługi, tak by mógł ją uczynić bardziej wierną zamysłowi Chrystusa i ewangelizacyjnej działalności Kościoła (por. EG 32). Każdy z nas powinien zacząć od siebie. Jest to pierwszy i podstawowy warunek na uzdrowienie relacji z samym Bogiem.

⁴ Konferencji Episkopatów Ameryki Łacińskiej i Karaibów, *Dokument końcowy: „Jesteśmy uczniami i misjonarzami Jezusa Chrystusa, aby nasze narody miały w Nim życie”*, 369, 370.

⁵ P. Drożdżewicz, *Misyjne przeobrażenie Kościoła i nawrócenie duszpasterstwa w świetle adhortacji „Ewangelii gaudium”*, „Rocznik Teologii Katolickiej” 2015, nr 1, s. 12.

2. Potrzeba nawrócenia parafii i przypomnienia jej podstawowych założeń

Papież Franciszek wymienia kilka instytucji kościelnych, które odgrywają ważną rolę w działalności duszpasterskiej. Pierwszą, i można śmiało powiedzieć najważniejszą, z nich jest parafia, która jest *wspólnotą wspólnot*⁶. Nauczanie Soboru Watykańskiego II niejednokrotnie podkreśliło misyjny wymiar duszpasterstwa parafialnego. Dekret o apostołstwie świeckich przypominał, iż parafia jest przykładem wspólnotowego apostołstwa wszczepionego w powszechność Kościoła: „Niech świeccy przyzwyczajają się działać w parafii w ścisłej jedności ze swoimi kapłanami, przedstawiać wspólności Kościoła problemy własne i świata oraz sprawy dotyczące zbawienia celem wspólnego ich omówienia i rozwiązania; współpracować w miarę sił we wszystkich poczynaniach apostołskich i misyjnych swojej kościelnej rodziny. Niech będą zawsze uwrażliwieni na sprawy diecezji, której parafia jest jakby komórką, gotowi zawsze na wezwanie swego pasterza zaangażować własne siły w przedsięwzięcia diecezjalne. Co więcej, by zadośćuczynić potrzebom miast i okręgów wiejskich”⁷.

Misyjność Kościoła wynika z samej jego natury, dlatego też parafia musi posiadać wymiar misyjny. Podstawowym warunkiem angażowania się parafii w działalność misyjną Kościoła jest posiadanie zdrowej świadomości wspólnotowej. Parafia nie może przybierać ekskluzywnego charakteru ani mentalności getta; powinna natomiast posiadać głębokie przekonanie o przynależności do jednej wspólnoty Kościoła powszechnego⁸. Jak stwierdza Barbara Łysik, „nie należy traktować misyjności jako dodatku do życia parafialnego. Ona jest istotnym wymiarem wspólnoty parafialnej. Pozwala zachować właściwą perspektywę”⁹.

Papież Franciszek w swoim nauczaniu idzie jeszcze dalej i stwierdza, że „parafia nie jest strukturą ułomną; właśnie dlatego, że ma wielką elastyczność, może przyjąć bardzo odrębne formy, wymagające otwarcia i misyjnej kreatywności ze strony duszpasterza i wspólnoty” (EG 28). Jest to wołanie Franciszka, który wielokrotnie wzywa do porzucenia powszechnie przyjętego *status quo*, jeśli jest taka potrzeba. Nieustanna zdolność do reformowania się parafii chroni tę wspólnotę przed skostnieniem i ociężałością. Wizja Franciszka nie jest utopią, o czym świadczy realistyczne spojrzenie na kondycję współczesnej parafii: „Parafia jest formą obecności Kościoła na terytorium, jest środowiskiem słuchania Słowa, wzrostu życia chrześcijańskiego, dialogu, przepowiadania, ofiarnej miłości, adoracji i celebracji. Dzięki całej swojej działalności parafia zachęca i formuje swoich członków, aby byli ludźmi zaangażowanymi w ewangelizację. Jest wspólnotą wspólnot, jest sanktuarium, gdzie spragnieni przychodzą i piją, by dalej kroczyć drogą, jest centrum stałego misyjnego posyłania. Musimy jednak przyznać, że wezwanie do rewizji i odnowy naszych parafii nie przyniosło jeszcze wystarczających owoców, aby były bliżej ludzi i stanowiły środowiska żywej komunii i uczestnictwa i ukierunkowały się całkowicie na misję” (EG 28).

Parafia powinna zatem być miejscem doświadczenia wiary i jej wzrostu zwłaszcza w obliczu kryzysu rodziny, która w wielu regionach świata przestała być pierwszą wspólnotą żywej wiary, miłości i jedności. Problem ten dotyka również i naszego kraju, w którym kryzys rodziny również staje się coraz bardziej powszechny.

⁶ Zob. M. Chmielewski, *Parafia jako wspólnota wspólnot w polskich publikacjach posoborowych*, „Roczniki Teologiczne” 1999, nr 5, s. 161-177.

⁷ Sobór Watykański II, *Apostolicam actuositatem*, 10.

⁸ T. Dereziński, *Urzeczywistnianie się Kościoła uniwersalnego w Kościele partykularnym w świetle literatury posoborowej*, Lublin 2002, s. 278.

⁹ B. Łysik, *Duszpasterstwo Misyjne według papieża Franciszka*, „Nurt SVD” 2015, nr 1, s. 13.

W ewangelizacyjnej metamorfozie parafii i wspólnot niezwykle istotne jest zaangażowanie wiernych w realizację wezwania do nowej ewangelizacji. Powinni oni pełnić zarówno funkcje przywódcze, jak i podejmować działalność w ramach poszczególnych posług wspólnoty¹⁰. Wielkim błędem jest skupienie całej odpowiedzialności w rękach duszpasterzy. Powinni oni dzielić się odpowiedzialnością i władzą ze świeckimi, „świeccy stanowią olbrzymią większość Ludu Bożego. W ich służbie pozostaje mniejszość: wyświęceni szafarze. Wzrosła świadomość tożsamości oraz misji świeckiego w Kościele. Dysponujemy licznym laikatem, choć nie wystarczającym, z zakorzenionym poczuciem wspólnotowym i wielką wiernością zaangażowaniu w miłość, katechezę, celebrowanie wiary. Ale uświadomienie sobie tej odpowiedzialności laikatu, wpływającej z Chrztu i Bierzmowania, nie przejawia się w ten sam sposób we wszystkich stronach. W niektórych wypadkach, ponieważ nie zostali uformowani, aby podjąć ważną odpowiedzialność, w innych przypadkach nie znajdując miejsca w swoich Kościołach partykularnych, by się wypowiedzieć i działać, z powodu nadmiernego klerykalizmu, pozostawiającego ich na marginesie decyzji. Nawet jeśli zauważa się większe uczestnictwo wielu w posługach świeckich, zaangażowanie to nie znajduje odzwierciedlenia w przenikaniu wartości chrześcijańskich do świata społecznego, politycznego i ekonomicznego. Wiele razy ogranicza się do zadań wewnątrzkościelnych bez rzeczywistego zaangażowania w zastosowanie Ewangelii w transformacji społeczeństwa. Formacja świeckich oraz ewangelizacja kategorii zawodowych i intelektualnych stanowią ważne wyzwanie duszpasterskie” (EG 102). Niestety w wielu wspólnotach świeccy trzymani są na dystans od ewangelizacyjnego zaangażowania, gdyż uważa się ich za zdolnych nie do posługi, ale do przyglądania się jej i korzystania z jej owoców, ewentualnie dla tzw. *świętego spokoju* powołuje się Rady parafialne, w których świeccy są teoretycznie wsparciem dla proboszcza danej parafii. Oczywiście ten pesymistyczny obraz nie jest przykrą rzeczywistością, ale niestety są parafie, w których tak to się przedstawia a do mniejszości nadal należą takie, w których współpraca w Bożym Duchu pomiędzy duszpasterzami a świeckimi przynosi widoczne owoce.

Duszpasterze i liderzy nie mogą wykorzystywać swej pozycji do realizacji osobistych planów i celów, ale powinni pełnić swą misję tak, by umożliwić wszystkim członkom swych wspólnot rozwijanie posiadanego przez nich ewangelizacyjnego potencjału¹¹.

3. Perspektywa przeszłości

Odnowa polskich parafii – jak dostrzeża ks. Tomasz Wielebski – „powinna odznaczać się dostosowywaniem swoich struktur i sposobów działania do wymogów eklezjologii komunii. Wiąże się to zarówno z koniecznością formowania i odpowiedniego przygotowywania wiernych świeckich, uczniów-misjonarzy do przyjmowania postawy *wyjścia*, jak też do przyjęcia realizowanych w części parafii projektów odnowy i budowania parafii, zmierzających do kształtowania ich w duchu Kościoła *communio*. Proponowane rozwiązania mają wspólne założenia i cele, zmierzające do realizacji nawrócenia duszpasterskiego. Należą do nich projekty: *Nowy Obraz Parafii*, *System ewangelizacyjnych komórek parafialnych*, *Parafia wspólnotą wspólnot*. Parafie mogą również skonstruować swój projekt odnowy, korzystając z różnych polskich czy zagranicznych doświadczeń. Ważną

¹⁰ Por. P.-A. Giffard, „Wzrastanie Kościoła”. *Narzędzia i sposoby ożywienia wiary w parafii*, Gubin 2013, s. 49.

¹¹ Por. tamże.

kwestią jest dotarcie z przesłaniem Ewangelii do osób niechodzących systematycznie do kościoła albo w ogóle niepraktykujących. W tym celu należy pomyśleć o ewangelizacji ulicznej w parafii, w tym też o docieraniu do mieszkańców parafii metodą *od drzwi do drzwi*. Ewangelizacja uliczna może przejawiać się w prowadzeniu indywidualnych rozmów ze spotykanymi osobami, koncertami, publicznym składaniem świadectwa, odgrywaniem pantomimy. Takie niekonwencjonalne sposoby prowadzenia ewangelizacji przez merytorycznie i duchowo przygotowanych świeckich ewangelizatorów są dobrą okazją do głoszenia kerygmatu i zaproszenia spotkanych osób na rekolekcje ewangelizacyjne do parafii¹².

Oczywiście będą i tacy, którzy będą to negować, ale skoro tak będą robić to niech dadzą swój pomysł na odnowę parafii i życia jej członków oraz tych, którzy odeszli od wspólnoty Kościoła. Apostołowie swoje nauczanie zaczęli od chodzenia do domu do domu, od jednej miejscowości do drugiej – im się udało nie zapominajmy o tym fakcie.

Istotną kwestią w parafii jest podejmowanie działalności charytatywnej – pomoc ubogim jest uzdrawiająca – zarządzającej wielorakim obszarem ubóstwa tak doskwierającego osobom, które stanowią członków parafii - ubóstwa zarówno materialnego, jak i duchowego. W każdej parafii powinny funkcjonować Parafialne Zespoły Caritas, które powinny współpracować z Parafialnymi Radami Duszpasterskimi. Jest wiele parafii, w których brakuje chętnych do tego rodzaju działań a sam Jezus zapowiadał, że biednych zawsze będziecie mieć pośród siebie (por. Mk 14,7). Musimy wszyscy zastanowić się, jak skutecznie nieść pomoc, podejmując próby systemowego rozwiązywania różnych problemów dotyczących człowieka. Ks. Franciszek Blachnicki napisał, że „odnowa soborowa tak długo będzie fikcją, jak długo nie zejdzie na płaszczyznę parafii, jak długo nie wypracujemy modelu posoborowego duszpasterstwa parafialnego”¹³.

Słowa te pobudzają nas do przełamywania pewnych schematów działań widocznych w polskich parafiach. Związane jest to ze zmianą sposobów myślenia, może to być owocem nawrócenia pastoralnego. Pamiętajmy przede wszystkim o modlitwie, która powinna poprzedzać każde działanie duszpasterskie i każdą inicjatywę ewangelizacyjną. Jezus Chrystus przed każdym działaniem najpierw zanurzał się w głębokiej modlitwie, z której czerpał siłę. Warto w tym kontekście przywołać nauczanie Franciszka: „Za głosem syren, które nawołują do tego, aby z duszpasterstwa uczynić serię gorączkowych inicjatyw, nie umiając uchwycić tego, co istotne w pracy ewangelizacyjnej. Niekiedy wydaje się nam, że bardziej zabiegamy o mnożenie form działania zamiast zatroszczyć się o osoby i ich spotkanie z Bogiem (...) Duszpasterstwo bez modlitwy i kontemplacji nie będzie mogło nigdy dotrzeć do serca osób. Pozostanie na powierzchni, nie pozwalając ziarnu słowa Bożego zakorzenić się, wykiełkować, wzrastać i wydać owoc (por. Mt 13,1-23)”¹⁴.

Zakończenie

Misyjne nawrócenie duszpasterstwa jest jednym z podstawowych postulatów w nauczaniu papieża Franciszka. Jest to jedno z najważniejszych i najbardziej pilnych zadań, z którym musi się dziś zmierzyć wspólnota Kościoła. Misyjne

¹² T. Wielebski, *Nawrócenie pastoralne i duszpasterstwo misyjne parafii w Polsce*, „Teologia i człowiek” 2019, nr 45, s. 116.

¹³ F. Blachnicki, *Oaza Rekolekcyjna Diakonii Ruchu Światło-Życie*, Kraków 2013, s. 146.

¹⁴ Franciszek, „Nawrócenie misyjne Kościoła”. *Przemówienie do biskupów uczestniczących w seminarium zorganizowanym przez Kongregację ds. Ewangelizacji Narodów*, Watykan, 20 września 2014 r.

przeobrażenie i nawrócenie Kościoła ma polegać przede wszystkim na jego całkowitym ukierunkowaniu na ewangelizację, które było doświadczeniem wspólnoty pierwszych chrześcijan. Wszystko w Kościele ma służyć jego pierwotnemu i podstawowemu powołaniu do głoszenia Ewangelii i tworzeniu możliwości do nawiązania relacji z Bogiem przez każdą osobę, która tej relacji szuka. Kiedy tak się nie dzieje, to Kościół zaprzecza swojemu powołaniu, które stanowi o jego istocie, i przestaje realizować najgłębsze pragnienie Boga, dotyczące zbawienia wszystkich ludzi. Zastanowienie się nad tymi kwestiami jest niezbędne zarówno na poziomie Kościoła powszechnego i jego struktur, jak również w poszczególnych diecezjach i parafiach, których cała działalność pastoralna ma być kształtowana tak, by jak najowocniej głosić Ewangelię współczesnemu człowiekowi, który często jest pogubiony na drogach współczesnego świata.

Bibliografia

- Augustin G., *Drogi skutecznej ewangelizacji*, w: *Nowa ewangelizacja – impuls do ożywienia wiary*, red. G. Augustin, K. Koch, I. Dias, W. Kasper, Zabki 2012.
- Blachnicki F., *Oaza Rekolekcyjna Diakonii Ruchu Światło-Życie*, Kraków 2013.
- Chmielewski M., *Parafia jako wspólnota wspólnot w polskich publikacjach posoborowych*, „Roczniki Teologiczne” 1999, nr 5.
- Dereziński T., *Ureczywistnianie się Kościoła uniwersalnego w Kościele partykularnym w świetle literatury posoborowej*, Lublin 2002.
- Drożdżewicz P., *Misyjne przeobrażenie Kościoła i nawrócenie duszpasterstwa w świetle adhortacji „Evangelii gaudium”*, „Rocznik Teologii Katolickiej” 2015, nr 1.
- Dyk S., *Nowa ewangelizacja – konkretne wezwanie*, Gubin 2015.
- Franciszek, *„Nawrócenie misyjne Kościoła”. Przemówienie do biskupów uczestniczących w seminarium zorganizowanym przez Kongregację ds. Ewangelizacji Narodów*, Watykan, 20 września 2014 r.
- Franciszek, *Evangelii gaudium*, Watykan, 24 listopada 2013 r.
- Giffard P.-A., *„Wzrastanie Kościoła”. Narzędzia i sposoby ożywienia wiary w parafii*, Gubin 2013.
- Konferencja Episkopatów Ameryki Łacińskiej i Karaibów, *Dokument końcowy: „Jesteśmy uczniami i misjonarzami Jezusa Chrystusa, aby nasze narody miały w Nim życie”*, Aparecida 2007.
- Łysik B., *Duszpasterstwo Misyjne według papieża Franciszka*, „Nurt SVD” 2015, nr 1.
- Sobór Watykański II, *Apostolicam actuositatem*, Watykan, 18 listopada 1965 r.
- Wielebski T., *Nawrócenie pastoralne i duszpasterstwo misyjne parafii w Polsce*, „Teologia i człowiek” 2019, nr 45.

Nawrócenie misyjne parafii

Streszczenie

Kościół zrodził się z misji Jezusa Chrystusa, którą pozostawił swoim uczniom odchodząc z tego świata. Wzrost i rozwój wspólnoty jest skutkiem obojętnej odpowiedzi na ewangelizacyjny nakaz naszego Pana, której udzielili Jego uczniowie, a następnie kolejne pokolenia ludzi wierzących. Głoszenie Dobrej Nowiny jest zatem związane z Kościołem i stanowi o jego istocie, czyli misyjnym powołaniu. Ewangelizacyjna misja wprowadza chrześcijan w serce Pana Boga, którego najgłębszym pragnieniem jest doprowadzenie każdego człowieka do Zbawienia (por. 1 Kor 2, 4). Celem głoszenia Ewangelii jest odkrycie i realizacja woli Bożej dotyczącej Zbawienia, nie jest ono więc jednym z zadań Kościoła, ale jest Jego istotą. Papież Paweł VI podkreślił, iż ewangelizacja stanowi pierwszorzędne i naturalne posłannictwo Kościoła, które powinien uważać za łaskę i właściwe powołanie (por. *Evangelii nuntiandi*, 2). Paweł VI stwierdził jasno, że wspólnota Kościoła jest dla ewangelizacji. Każdy członek Kościoła nieustannie potrzebuje nawrócenia.

Jest to warunek, bez którego nie można właściwie realizować misji Kościoła. Papież Franciszek dostrzegł, że z biegiem czasu i rozwoju chrześcijaństwa, w wielu rejonach świata działalność Kościoła, w mniejszym lub większym stopniu, utraciła swoją ewangelizacyjną celowość, a jej miejsce zajęła troska o zachowanie i rozwój zdobytej przez Kościół pozycji w danym narodzie i kulturze oraz utrzymanie w swych szeregach osób, które otrzymały już pierwszy sakrament inicjacji chrześcijańskiej. Dlatego, by Kościół mógł w pełni podjąć swe najgłębsze powołanie, niezbędna jest dziś misyjna przemiana całej wspólnoty ludzi wierzących i nawrócenie duszpasterstwa (por. *Evangelii gaudium*, 25, 27). Współczesny człowiek zarówno wierzący, jak i niewierzący potrzebuje nawrócenia i wspólnoty do tego, aby odnaleźć sens swojego życia i powołanie, którym został obdarowany.

Słowa klucze: nawrócenie, parafia, misje, duszpasterstwo, wspólnota, Kościół, powołanie
